

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EU) nr. 911/2010

2016/EØS/64/26

av 22. september 2010

om det europeiske jordovervåkingsprogrammet (GMES) og dets første driftsfase (2011-2013)(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 189,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

etter samråd med Regionkomiteen,

etter den ordinære regelverksprosessen⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) På sitt møte 15. og 16. juni 2001 i Gøteborg vedtok Det europeiske råd en strategi for bærekraftig utvikling for at den økonomiske politikken, sosialpolitikken og miljøpolitikken skal forsterke hverandre og innførte en miljødimensjon i Lisboa-prosessen.
- 2) I sin resolusjon av 21. mai 2007 om den europeiske rompolitikk⁽³⁾, som ble vedtatt på det fjerde felles og samtidige møtet mellom Rådet for Den europeiske union og Rådet for Den europeiske romorganisasjon på ministerplan, opprettet i henhold til artikkel 8 nr. 1 i rammeavtalen mellom Det europeiske fellesskap og Den europeiske romorganisasjon⁽⁴⁾ (heretter kalt

«Rområdet»), anerkjente Rådet romvirksomhetens nåværende og framtidige bidrag til Lisboa-strategien for vekst og sysselsetting gjennom å stille teknologi og tjenester til rådighet for det framvoksende europeiske kunnskapssamfunnet og bidra til utjevning i Europa, og understreket at rommet utgjør en viktig del av den europeiske strategi for en bærekraftig utvikling.

- 3) I resolusjonen «Videreutvikling av den europeiske rompolitikk»⁽⁵⁾ av 26. september 2008, som ble vedtatt på det femte felles samtidige møtet i Rområdet, understreket Rådet at det er behov for å utvikle egnede EU-virkemidler og finansieringsordninger, idet det tas hensyn til romsektorens særtrekk, behovet for å styrke dens overordnede konkurransevne og industriens konkurransevne og behovet for en balansert næringsstruktur, og for å gi mulighet for passende langsiktige EU-investeringer i romforskningsvirksomhet og for drift av bæredyktige anvendelser til nytte for Unionen og dens borgere, særlig ved å undersøke alle følger av politikk knyttet til rommet innenfor rammen av neste finansielle overslag.

- 4) I sin resolusjon av 20. november 2008 om den europeiske rompolitikk: «Europa og rommet»⁽⁶⁾ understreket Europaparlamentet at det er nødvendig å finne egnede EU-virkemidler og finansieringsordninger for den europeiske rompolitikk, som tillegg til bevilgningene fra Det europeiske fellesskaps sjuende rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon (2007-2013) (heretter kalt «Det sjuende rammeprogram»), slik at de ulike markedsdeltakerne kan planlegge sine tiltak på mellomlang og lang sikt, og at det i neste finansielle ramme bør tas hensyn til egnede EU-virkemidler og finansieringsordninger som gir mulighet for å foreta langsiktige EU-investeringer i romforskningsvirksomhet og for drift av bæredyktige rombaserte anvendelser til nytte for Unionen og dens borgere.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 276 av 20.10.2010, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 139/2012 av 13. juli 2012 om endring av EØS-avtalens protokoll 31 om samarbeid på særlige områder utenfor de fire friheter, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 63 av 8.11.2012, s. 24.

⁽¹⁾ Uttalelse avgitt 20. januar 2010 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ Europaparlamentets holdning av 16. juni 2010 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 13. september 2010.

⁽³⁾ EUT C 136 av 20.6.2007, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 261 av 6.8.2004, s. 64.

⁽⁵⁾ EUT C 268 av 23.10.2008, s. 1.

⁽⁶⁾ EUT C 16 E av 22.1.2010, s. 57.

- 5) Global overvåking av miljø og sikkerhet (GMES) er et jordovervåkingsinitiativ som ledes av Unionen og gjennomføres i partnerskap med medlemsstatene og Den europeiske romorganisasjon (ESA). Hovedmålet er under EU-kontroll å tilby informasjonstjenester som gir tilgang til nøyaktige miljø- og sikkerhetsdata og -opplysninger og er tilpasset brukernes behov. Slik bør GMES kunne fremme en bedre utnyttning av industriens potensial når det gjelder nyskaping, forskning og teknologisk utvikling innenfor jordobservasjon. GMES bør blant annet være et viktig redskap til støtte for biologisk mangfold, forvaltning av økosystemer og begrensning av og tilpasning til klimaendringer.
- 6) For å nå målet med GMES på en bærekraftig måte er det nødvendig å samordne de forskjellige GMES-partners virksomhet og å utvikle, opprette og drive en tjeneste- og observasjonskapasitet som dekker brukernes behov, uten at det berører relevante nasjonale og europeiske begrensninger knyttet til sikkerhet.
- 7) I den forbindelse bør en komité bistå Kommissjonen med å samordne bidragene til GMES fra Unionen, medlemsstatene og mellomstatlige organer, sikre at eksisterende kapasitet utnyttes på best mulig måte og identifisere mangler som må håndteres på unionsplan. Komiteen bør også bistå Kommissjonen med å overvåke den ensartede gjennomføringen av GMES. Den bør overvåke den politiske utviklingen og gjøre det mulig å utveksle god praksis innenfor GMES.
- 8) Kommissjonen bør med bistand fra komiteen ha ansvaret for gjennomføringen av GMES' sikkerhetspolitikk. For dette formål bør det opprettes en særskilt enhet innenfor komiteen («Sikkerhetsorganet»).
- 9) GMES bør være brukerstyrt, noe som krever at brukerne deltar fortløpende og på en effektiv måte, særlig når kravene til tjenesten skal fastsettes og godkjennes. For å øke verdien av GMES for brukerne bør de aktivt oppfordres til å medvirke gjennom regelmessige samråd med sluttbrukere i den offentlige og private sektor. Det bør også opprettes et særskilt organ («brugerforumet») for å gjøre det lettere å fastslå brukernes krav, kontrollere at tjenestene er forenlige og samordne GMES med dets brukere i den offentlige sektor.
- 10) For å utforme en ramme som sikrer full og åpen tilgang til informasjon framstilt gjennom GMES-tjenestene og data innsamlet gjennom GMES-infrastrukturen, samtidig som det nødvendige vern av denne informasjonen og disse dataene ivaretas, bør Kommissjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 290 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte (TEUV) når det gjelder registrerings- og lisensvilkår for GMES-brukere og når det gjelder kriterier for begrensning av tilgangen til GMES-data og -informasjon, samtidig som det tas hensyn til data- og informasjonspolitikken til leverandørene av nødvendige data til GMES, og uten at det berører nasjonale regler og framgangsmåter for rominfrastruktur og infrastruktur på stedet under nasjonal kontroll. Det er særlig viktig at Kommissjonen gjennomfører egnede samråd i forbindelse med det forberedende arbeidet, herunder på ekspertnivå.
- 11) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføring av denne forordning og de delegerte rettsaktene som vedtas på grunnlag av denne forordning, bør Kommissjonen gis gjennomføringsmyndighet til, på grunnlag av de vilkår og kriterier som er fastsatt i de delegerte rettsaktene, å vedta særlige tiltak for å begrense tilgangen til informasjon framstilt gjennom GMES-tjenestene og data innsamlet gjennom GMES-infrastrukturen, herunder enkelttiltak der det bør tas hensyn til denne informasjonens og disse dataenes følsomhet. Kommissjonen bør også gis gjennomføringsmyndighet til å samordne frivillige bidrag fra medlemsstatene og mulige synergivirkninger med relevante initiativer som tas på nasjonalt plan, av Unionen eller internasjonalt, fastsette den høyeste samfinansieringsandel for bidrag, treffe tiltak med tekniske krav for å sikre kontrollen med og integriteten til systemet innenfor romkomponentprogrammet i GMES og kontrollere tilgangen til og håndteringen av teknologi som skal ivareta sikkerheten til romkomponentprogrammet i GMES, samt vedta GMES' årlige arbeidsprogram.
- I henhold til artikkel 291 i TEUV skal allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll av Kommissjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet fastsettes på forhånd ved en forordning vedtatt etter den ordinære regelverksprosessen. I påvente av at den nye forordningen vedtas, får rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommissjonen⁽⁷⁾ fortsatt anvendelse, med unntak av framgangsmåten med forskriftskomiteé med kontroll, som ikke får anvendelse.
- 12) Ettersom GMES bygger på partnerskap mellom Unionen, ESA og medlemsstatene, bør Kommissjonen bestrebe seg på å fortsette den dialogen som nylig ble innledet med ESA og de medlemsstatene som eier relevant rominfrastruktur.
- 13) GMES-tjenester er nødvendige for å fremme kontinuerlig bruk av informasjonskildene i den private sektor, noe som vil gjøre det lettere for tjenestetilbyderne, mange av dem små og mellomstore bedrifter (SME), å oppnå nyskaping og dermed skape merverdi.

(7) EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

- 14) GMES omfatter både utviklingsvirksomhet og praktisk drift. Når det gjelder driften, støttet Rområdet i sin tredje samling retningslinjer som ble vedtatt på Rområdets møte 28. november 2005, en trinnvis gjennomføring av GMES på grunnlag av klare prioriteringer, som begynner med utviklingen av tre forsøktjenester innenfor beredskapstjeneste, land- og havovervåking.
- 15) De første operative tjenestene innenfor beredskap og landovervåking ble finansiert som forberedende tiltak i samsvar med artikkel 49 nr. 6 bokstav b) i rådsforordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 av 25. juni 2002 om finansreglementet som får anvendelse på de europeiske fellesskaps alminnelige budsjett⁽⁸⁾ (finansreglementet).
- 16) I tillegg til den utviklingsvirksomheten som finansieres innenfor temaområdet «rommet» i Det sjuende rammeprogram, er det behov for EU-innsats i tidsrommet 2011-2013 for å sikre kontinuitet med de forberedende tiltakene og for å innføre operative tjenester på mer varig grunnlag på områder der teknologien er tilstrekkelig moden, og der det er påvist utviklingspotensial for tjenester i et senere ledd.
- 17) I sin melding av 12. november 2008 om global overvåking av miljø og sikkerhet (GMES): for en sikrere planet beskrev Kommisjonen sin tilnærming til forvaltning og finansiering av GMES og gjorde kjent at den har til hensikt å delegerer den tekniske gjennomføringen av GMES til spesialiserte organer, bl.a. ESA når det gjelder romkomponenten i GMES, på grunn av denne organisasjonens enestående stilling og sakkunnskap.
- 18) Kommisjonen bør ved behov overlate oppgaven med å samordne den tekniske gjennomføringen GMES-tjenestene til vedkommende EU-organer eller mellomstatlige organisasjoner som Det europeiske miljøvernbyrå og Det europeiske senter for værvarsler for middels lange tidsrom.
- 19) Operative tjenester innenfor beredskapsstyring og humanitær innsats er nødvendige for å samordne Unionens og medlemsstatenes eksisterende kapasitet og gjøre dem bedre rustet til å møte, håndtere og overvinne følgene av naturkatastrofer og menneskeskapt katastrofer som ofte også får negative miljøvirkninger. Ettersom klimaendringene kan føre til et økt antall katastrofer, vil GMES være avgjørende for å støtte tiltak for tilpasning til klimaendringene. GMES-tjenester bør derfor levere geodata til støtte for beredskap og humanitær innsats.
- 20) Landovervåkingstjenester er viktige for overvåkingen av biologisk mangfold og økosystemer, for å støtte tiltak for begrensning av og tilpasning til klimaendringer samt forvaltning av en rekke ressurser og politikkområder, som for de fleste del har sammenheng med naturmiljøet: jord, vann, landbruk, skog, energi og forsyning, bebygde områder, fritidsområder, infrastruktur og transport. Operative landovervåkingstjenester som er utviklet i samarbeid med medlemsstatene, tredjestater i Europa, partnere utenfor Europa og FN, er nødvendige både på europeisk plan og på verdensplan.
- 21) GMES-tjenester på havmiljøområdet er viktige for å støtte en integrert europeisk kapasitet innenfor havprognoser og havovervåking og framtidig levering av vesentlige klimavariabler. De er et vesentlig element i overvåkingen av klimaendringene og av havmiljøet, og som støtte til transportpolitikken.
- 22) Tjenester for overvåking av atmosfæren er viktige for å overvåke luftkvaliteten samt atmosfærens kjemi og sammensetning. De er også et viktig element i overvåkingen av klimaendringer og framtidig levering av vesentlige klimavariabler. Det er behov for regelmessig informasjon om atmosfærens tilstand både på regionalt plan og på verdensplan.
- 23) Sikkerhetstjenester er en viktig del av GMES-initiativet. Europa kommer til å dra fordel av at rominfrastruktur og infrastruktur på stedet brukes til å støtte tjenester som bidrar til å håndtere utfordringene Europa står overfor på sikkerhetsområdet, særlig grensekontroll, havovervåking og støtte til Unionens opptreden utad.
- 24) Overvåking av klimaendringene bør gi mulighet for tilpasning til og begrensning av følgene av dem. Den bør særlig bidra til å gjøre tilgjengelig vesentlige klimavariabler, klimaanalyser og -beregninger i et omfang som er nødvendig for tilpasning og begrensning og for levering av relevante tjenester.
- 25) Leveringen av operative tjenester som er finansiert innenfor rammen av denne forordning, er avhengig av tilgang til data innsamlet via rominfrastruktur og via luft-, hav- og jordbaserte anlegg («infrastruktur på stedet») og overvåkingsprogrammer. Det bør derfor i fullt samsvar med nærhetsprinsippet og forholdsmessighetsprinsippet sikres tilgang til de nødvendige dataene, og om nødvendig kan datainnsamling på stedet som utfyller nåværende unionsvirksomhet og nasjonal virksomhet, støttes. Det må sikres kontinuerlig tilgang til den observasjonsinfrastruktur som trengs på stedet og i rommet, herunder den rominfrastruktur som er spesielt utviklet for GMES innenfor rammen av ESAs romkomponentprogram i GMES (Sentinel-satellittene). Den første driftsfasen for de første Sentinel-satellittene bør begynne i 2012.

⁽⁸⁾ EUT L 248 av 16.9.2002, s. 1.

- 26) Kommissjonen bør sikre at forsknings- og utviklingsvirksomhet knyttet til GMES innenfor Det sjuende rammeprogram, Unionens bidrag til GMES i den første driftsfase, GMES-partners virksomhet og allerede eksisterende strukturer som f.eks. de europeiske datasentrene utfyller hverandre.
- 27) GMES' første driftsfase bør gjennomføres i samsvar med Unionens øvrige relevante politikk, virkemidler og tiltak, særlig med hensyn til miljø, sikkerhet, konkurranseevne og nyskaping, utjevning, forskning, transport, konkurranse og internasjonalt samarbeid, programmet om det globale satellittnavigasjonssystemet (GNSS) og vern av personopplysninger. GMES-data bør også være forenlige med medlemsstatenes geografiske referansedata og støtte utviklingen av infrastruktur for geografisk informasjon i Unionen i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/2/EF av 14. mars 2007 om opprettelse av en infrastruktur for geografisk informasjon i Det europeiske fellesskap (INSPIRE)⁽⁹⁾. GMES bør også utfylle det felles miljøinformasjonssystemet (SEIS) og Unionens virksomhet på beredskapsområdet.
- 28) GMES og dets første driftsfase bør betraktes som et europeisk bidrag til oppbygging av det globale nettet av jordobservasjonssystemer (GEOSS), som er utviklet innenfor gruppen for jordobservasjon (GEO).
- 29) Avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde og rammeavtalene med søkerstater og mulige søkerstater inneholder bestemmelser om disse statenes deltaking i Unionens programmer. Det bør åpnes for deltaking for andre tredjestater og internasjonale organisasjoner ved inngåelse av avtaler om dette.
- 30) I denne forordning fastsettes det for hele GMES' første driftsfase en finansiell ramme på 107 millioner euro som utgjør det viktigste referansegrunnlaget for budsjettmyndigheten ved den årlige budsjettbehandlingen, som definert i nr. 37 i den tverrinstitusjonelle avtalen av 17. mai 2006 mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommissjonen om budsjett disiplin og forbedring av den årlige budsjettbehandlingen⁽¹⁰⁾. Det forventes at denne finansielle rammen vil bli utfylt med et beløp på 209 millioner euro fra temaområdet «rommet» i Det sjuende rammeprogram til forskningstiltak i forbindelse med GMES' første driftsfase, som bør forvaltes i samsvar med gjeldende regler og framgangsmåter for beslutningstaking i Det sjuende rammeprogram. Disse to finansieringskildene bør forvaltes på en samordnet måte for å sikre jevn framgang i gjennomføringen av GMES.
- 31) Denne finansielle rammen er forenlig med den øvre grensen for underposisjon 1a i den flerårige finansielle rammen for 2007-2013, men den margin som gjenstår i underposisjon 1a for 2011-2013 er svært liten. Det bør understrekes at det årlige beløpet vil bli fastsatt ved den årlige budsjettbehandlingen i samsvar med nr. 37 i den tverrinstitusjonelle avtalen.
- 32) Finansieringen bør om mulig økes ytterligere slik at romkomponenten kan tildeles forpliktelsesbevilgninger innenfor den nåværende flerårige finansielle rammen. Rent konkret dreier det seg da om driften av Sentinel-satellittenes A-serie, igangsettelse av B-serien og anskaffelse av viktige deler til C-serien.
- 33) Derfor bør Kommissjonen i forbindelse med vurderingen midtveis av den nåværende flerårige rammen, og innen utgangen av 2010, undersøke muligheten for ytterligere finansiell støtte til GMES innenfor Unionens samlede budsjett i løpet av den flerårige finansielle rammen for 2007-2013.
- 34) En tildeling av eventuell ytterligere finansiell støtte til denne forordnings formål utover de 107 millioner euro som allerede er tildelt, bør ses i sammenheng med diskusjonene om den europeiske rompolitikkens framtid, særlig innkjøp og forvaltning.
- 35) Kommissjonen bør i første halvår 2011 dessuten framlegge en langsiktig finansieringsstrategi for framtidige flerårige finansielle rammer, uten at dette berører utfallet av forhandlingene om den flerårige finansielle rammen for 2014-2020.
- 36) Kommissjonen bør i forbindelse med den økonomiske planleggingen sikre at datakontinuiteten opprettholdes både under og etter avslutningen av GMES' første driftsfase (2011-2013), og at tjenestene kan benyttes uavbrutt og uten begrensninger.
- 37) I henhold til finansreglementet bør medlemsstatene, tredjestater og internasjonale organisasjoner kunne bidra til programmene på grunnlag av egnede avtaler.
- 38) GMES-informasjonen bør være åpent og fullt tilgjengelig uten at det berører relevante sikkerhetsbegrensninger eller den datapolitikk som gjelder i medlemsstatene og i andre organisasjoner som bidrar med data og informasjon til GMES. Dette er nødvendig for å fremme bruk og spredning av jordobservasjonsdata og -informasjon i samsvar med prinsippene for SEIS, INSPIRE og GEOSS. Ved full og åpen tilgang til data bør det også tas hensyn til gjeldende regler for forretningsdata, og sterkere jordobservasjonsmarkeder i Europa bør fremmes, særlig tjenester i senere ledd, for å fremme vekst og sysselsetting.

⁽⁹⁾ EUT L 108 av 25.4.2007, s. 1.

⁽¹⁰⁾ EUT C 139 av 14.6.2006, s. 1.

- 39) I henhold til kommisjonsmeldingen av 28. oktober 2009 om global overvåking av miljø og sikkerhet (GMES): utfordringer og neste etappe for romkomponenten bør det være en strategi for full og åpen tilgang til data fra Sentinel-satellittene gjennom en ordning med kostnadsfrie lisenser og direktekoplet tilgang, som er underlagt visse sikkerhetshensyn. Målet med dette er å oppnå størst mulige fordeler ved at data fra Sentinel-satellittene brukes i så mange anvendelser som mulig, og å stimulere til at sluttbrukerne i større grad skal kunne bruke informasjon som bygger på jordobservasjonsdata.
- 40) De tiltak som finansieres ved denne forordning, bør overvåkes og vurderes slik at det kan foretas justeringer.
- 41) Det bør også treffes egnede tiltak for å hindre uregelmessigheter og bedrageri samt nødvendige tiltak for å inndrive midler som er tapt, urettmessig utbetalt eller brukt på feil måte, i samsvar med rådsforordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 av 18. desember 1995 om beskyttelse av De europeiske fellesskaps økonomiske interesser⁽¹⁾ og rådsforordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 av 11 november 1996 om kontroll og inspeksjon på stedet som foretas av Kommisjonen for å verne De europeiske fellesskaps økonomiske interesser mot bedrageri og andre uregelmessigheter⁽²⁾ samt europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1073/1999 av 25. mai 1999 om undersøkelser som foretas av Det europeiske kontor for bedrageribekjempelse (OLAF)⁽³⁾.
- 42) Ettersom målet for denne forordning, som er å opprette GMES-programmet samt dets første driftsfase, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene ettersom GMES' første driftsfase også kommer til å omfatte en felleseuropeisk kapasitet og være avhengig av et samordnet tilbud av tjenester i alle medlemsstatene som må samordnes på unionsplan, og derfor på grunn av tiltakets omfang og virkninger bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå dette mål, særlig når det gjelder Kommisjonens rolle som koordinator av nasjonal virksomhet —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

Formål

Ved denne forordning opprettes det europeiske jordovervåkingsprogrammet kalt GMES samt regler for gjennomføringen av dets første driftsfase i tidsrommet 2011-2013.

⁽¹⁾ EFT L 312 av 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 292 av 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EFT L 136 av 31.5.1999, s. 1.

Artikkel 2

Virkeområdet for GMES

1. GMES-programmet skal bygge på forskningsvirksomhet som utføres i henhold til europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1982/2006/EF av 18. desember 2006 om Det europeiske fellesskaps sjuende rammeprogram for forskning, teknologisk utvikling og demonstrasjon (2007-2013)⁽⁴⁾, og ESAs romkomponentprogram i GMES.
2. GMES-programmet omfatter:
  - a) en tjenestekomponent som sikrer tilgang til opplysninger til støtte for følgende områder:
    - overvåking av atmosfæren,
    - overvåking av klimaendringer til støtte for tilpasnings- og begrensingsstrategier,
    - beredskapsstyring,
    - landovervåking,
    - overvåking av havmiljøet,
    - sikkerhet,
  - b) en romkomponent som sikrer bærekraftige rombaserte observasjoner for de tjenesteområdene som er omhandlet i bokstav a),
  - c) en komponent på stedet som sikrer observasjoner via luft-, hav- og jordbaserte anlegg for de tjenesteområdene som er omhandlet i bokstav a).

Artikkel 3

GMES-programmets første driftsfase (2011-2013)

1. GMES' første driftsfase skal strekke seg over tidsrommet 2011–2013 og kan omfatte driftstiltak på følgende områder:
  1. de tjenesteområdene som er omhandlet i artikkel 2 nr. 2 bokstav a),
  2. støtte til brukernes anvendelse av tjenestene,
  3. datatilgang,
  4. støtte til datainnsamling på stedet,
  5. romkomponenten i GMES.
2. Målene for de driftstiltakene som er omhandlet i nr. 1, er beskrevet i vedlegget.

⁽⁴⁾ EUT L 412 av 30.12.2006, s. 1.

*Artikkel 4***Organisasjon**

1. Kommisjonen skal sørge for at GMES-programmet samordnes med virksomhet på nasjonalt plan, unionsplan og internasjonalt plan, særlig GEOSS. Gjennomføringen og driften av GMES skal bygge på partnerskap mellom Unionen og medlemsstatene i samsvar med deres gjeldende regler og framgangsmåter. Medlemsstatenes frivillige bidrag og mulige synergieffekter med relevante initiativer som tas på nasjonalt plan, av Unionen eller internasjonalt, skal samordnes etter framgangsmåten med rådgivende komité i artikkel 16 nr. 5.

2. Kommisjonen skal forvalte de midlene som tildeles virksomhet i henhold til denne forordning, i samsvar med finansreglementet og etter framgangsmåten med forvaltningskomité i artikkel 16 nr. 4. Den skal sørge for komplementaritet og sammenheng mellom GMES-programmet og Unionens øvrige politikk, virkemidler og initiativer, særlig når det gjelder miljø, sikkerhet, konkurransevne og nyskaping, utjevning, forskning (særlig virksomhet innenfor Det sjuende rammeprogram som er knyttet til GMES, uten at det berører beslutning nr. 1982/2006/EF), transport og konkurranse, internasjonalt samarbeid, de europeiske GNSS-programmene, vern av personopplysninger og gjeldende immaterialrettigheter, direktiv 2007/2/EF, det felles miljøinformasjonssystem (SEIS) og Unionens virksomhet på beredskapsområdet.

3. Ettersom GMES er et brukerstyrt program, skal Kommisjonen sørge for at tjenestenes spesifikasjoner svarer til brukernes behov. Derfor skal den innføre en åpen ordning som innebærer regelmessig medvirkning fra og samråd med brukerne, slik at brukerkravene kan fastsettes på unionsplan og på nasjonalt plan. Kommisjonen skal sikre samordning med relevante brukere i den offentlige sektor i medlemsstatene, tredjestater og internasjonale organisasjoner. Kommisjonen skal fastsette kravene til tjenestedata på egenhånd etter samråd med brukerforumet.

4. Den tekniske samordningen og gjennomføringen av romkomponenten i GMES skal delegeres til ESA, som ved behov støtter seg på Den europeiske organisasjon for utnyttning av meteorologiske satellitter (EUMETSAT).

5. Kommisjonen skal ved behov overlate samordningen av den tekniske gjennomføringen av GMES-tjenestene til vedkommende EU-organer eller mellomstatlige organisasjoner.

*Artikkel 5***Levering av tjenester**

1. Kommisjonen skal treffe egnede tiltak for å sikre effektiv konkurranse ved levering av GMES-tjenester og for å fremme

deltaking fra små og mellomstore bedrifter. Kommisjonen skal fremme utnyttningen av resultatene av GMES-tjenestene for å utvikle tjenestene i senere ledd.

2. Leveringen av GMES-tjenester skal ved behov desentraliseres for at eksisterende fortegnelser og kapasitet med hensyn til romdata, data på stedet og referansedata i medlemsstatene skal kunne samordnes på europeisk plan, og på den måten unngå overlappning. Innsamling av nye data som overlapper eksisterende kilder, skal unngås, med mindre det er teknisk umulig eller for kostbart å bruke eksisterende datasett eller datasett som kan oppgraderes.

3. Kommisjonen kan, idet det tas hensyn til uttalelsen fra brukerforumet, fastsette eller godkjenne egnede framgangsmåter for sertifisering av dataproduksjonen innenfor rammen av GMES-programmet. Disse framgangsmåtene skal være åpne og skal kunne kontrolleres og revideres for å sikre gyldighet, sporbarhet og dataintegritet for brukerne. Kommisjonen skal i sine avtaler med GMES-tjenesteleverandører sikre at disse framgangsmåtene gjennomføres.

4. Kommisjonen skal årlig avgi rapport om de resultatene som er oppnådd ved anvendelsen av denne artikkel.

*Artikkel 6***Former for EU-finansiering**

1. EU-finansiering kan skje på følgende måter:

- a) delegeringsavtaler,
- b) tilskudd,
- c) avtaler om offentlige innkjøp.

2. Når Unionen yter finansiering, skal det sikres virkelig konkurranse, åpenhet og likebehandling. Når det er begrunnet, kan unionstilskudd gis i særlige former, herunder i form av partnerskapsrammeavtaler eller samfinansiering av driftstilskudd eller tilskudd til tiltak. Driftstilskudd til organer som arbeider for å nå mål av allmenn europeisk interesse, er ikke omfattet av finansreglementets bestemmelser om degresjon. Ved tilskudd skal den høyeste samfinansieringsandel fastsettes etter framgangsmåten med forvaltningskomité i artikkel 16 nr. 4.

3. Kommisjonen skal avgi rapport om tildelingen av unionsfinansiering til hver av de formene for virksomhet som er omhandlet i artikkel 3 nr. 1, og om framgangsmåten for vurdering og resultatene av anbudsinnbydelsene og av de avtalene som er inngått på grunnlag av denne artikkel etter tildelingen av kontrakter.

*Artikkel 7***Tredjestaters deltaking**

Følgende stater kan delta i driftstiltakene som er nevnt i artikkel 3:

1. EFTA-stater som er avtaleparter i EØS-avtalen i samsvar med vilkårene fastsatt i EØS-avtalen.
2. Søkerstater og mulige søkerstater som deltar i stabiliserings- og assosieringsprosessen på grunnlag av rammeavtaler eller en protokoll til en assosieringsavtale om de allmenne prinsippene for disse statenes deltaking i unionsprogrammer, som er inngått med disse statene.
3. Det sveitsiske edsforbund, andre tredjestater som ikke er nevnt i nr. 1 og 2, og internasjonale organisasjoner, i samsvar med avtaler som Unionen har inngått med slike stater eller internasjonale organisasjoner i henhold til artikkel 218 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte, og som skal inneholde vilkårene og nærmere bestemmelser om deres deltaking.

*Artikkel 8***Finansiering**

1. Den finansielle rammen for de driftstiltakene som er omhandlet i artikkel 3 nr. 1, skal være 107 millioner euro.
2. Bevilgningene skal godkjennes årlig av budsjettmyndigheten innenfor den flerårige finansielle rammen.
3. Tredjestater eller internasjonale organisasjoner kan også bidra med ytterligere finansiering til GMES-programmet.

Den ytterligere finansiering som er nevnt i første ledd, skal behandles som inntekter avsatt til et bestemt formål i henhold til artikkel 18 i finansreglementet.

*Artikkel 9***Data- og informasjonspolitikken innenfor rammen av GMES**

1. Data- og informasjonspolitikken for de tiltak som finansieres innenfor GMES-programmet, skal ha følgende mål:
  - a) fremme bruk og spredning av GMES-informasjon og -data,
  - b) sikre full og åpen tilgang til informasjon framstilt gjennom GMES-tjenestene og data innsamlet gjennom GMES-

infrastrukturen, med forbehold for relevante internasjonale avtaler, sikkerhetsbegrensninger og lisensvilkår, herunder registrering og godkjenning av brukerlisenser,

- c) styrke jordobservasjonsmarkedene i Europa, særlig når det gjelder tjenester i senere ledd, for å fremme vekst og sysselsetting,
- d) bidra til et bærekraftig og kontinuerlig tilbud av GMES-data og -informasjon,
- e) støtte europeiske forsknings, teknologi- og nyskapsmiljøer.

2. For å utforme en ramme som skal sikre at målet for informasjons- og datapolitikken innenfor GMES nevnt i nr. 1 bokstav b) kan nås, og samtidig tilby det nødvendige vern av informasjon framstilt gjennom GMES-tjenestene og data innsamlet gjennom GMES-infrastrukturen, kan Kommisjonen ved hjelp av delegerte rettsakter i henhold til nr. 10 og på de vilkår som er angitt i artikkel 11 og 12, treffe følgende tiltak, samtidig som det tas hensyn til data- og informasjonspolitikken til leverandørene av nødvendige data til GMES, og uten at det berører nasjonale regler og framgangsmåter for rominfrastruktur og infrastruktur på stedet under nasjonal kontroll:

- a) tiltak for å fastsette registrerings- og lisensvilkårene for GMES-brukere,
- b) tiltak for å fastsette kriteriene for begrensning av tilgangen til informasjon framstilt gjennom GMES-tjenestene og data innsamlet gjennom GMES-infrastrukturen.

*Artikkel 10***Utøvelse av delegert myndighet**

1. Kommisjonen gis myndighet til å vedta de delegerte rettsakter som er omhandlet i artikkel 9 nr. 2, inntil 31. desember 2013.
2. Så snart Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den samtidig underrette Europaparlamentet og Rådet.
3. Myndigheten til å vedta en delegert rettsakt gis Kommisjonen i henhold til vilkårene fastsatt i artikkel 11 og 12.

*Artikkel 11***Tilbakekalling av delegert myndighet**

1. Den delegerte myndighet nevnt i artikkel 9 nr. 2 kan til enhver tid tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet.
2. Den institusjonen som har innledet en intern framgangsmåte for å beslutte om den delegerte myndigheten skal tilbakekalles, skal bestrebe seg på å underrette den andre institusjonen og Kommisjonen i rimelig tid før den endelige beslutningen tas, og samtidig angi hvilken delegert myndighet som vil kunne bli tilbakekalt, samt mulige grunner til dette.
3. Beslutningen om tilbakekalling innebærer at den delegerte myndighet som angis i beslutningen, opphører. Beslutningen trer i kraft umiddelbart eller på et senere angitt tidspunkt. Den berører ikke gyldigheten av de delegerte rettsaktene som allerede er i kraft. Den skal kunngjøres i *Den europeiske unions tidende*.

*Artikkel 12***Innsigelser mot delegerte rettsakter**

1. Europaparlamentet eller Rådet kan gjøre innsigelser mot en delegert rettsakt innen en frist på to måneder fra underretningen.

På initiativ fra Europaparlamentet og Rådet skal dette tidsrommet forlenges med to måneder.

2. Dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har gjort innsigelser mot den delegerte rettsakten innen utløpet av denne fristen, skal den kunngjøres i *Den europeiske unions tidende* og tre i kraft på det tidspunkt som angis der.

Den delegerte rettsakten kan kunngjøres i *Den europeiske unions tidende* og tre i kraft før denne fristen utløper dersom både Europaparlamentet og Rådet har underrettet Kommisjonen om at de ikke vil gjøre innsigelser.

3. Dersom Europaparlamentet eller Rådet gjør innsigelser mot den delegerte rettsakten, skal den ikke tre i kraft. Den institusjonen som gjør innvendinger, skal begrunne innvendingene mot den delegerte rettsakten.

*Artikkel 13***Gjennomføringstiltak for data- og informasjonspolitikken og for forvaltningen av GMES-komponentenes og GMES-informasjonens sikkerhet**

1. På grunnlag av de kriterier som er omhandlet i artikkel 9 nr. 2 bokstav b), skal Kommisjonen vedta særlige tiltak etter framgangsmåten med forskriftskomiteé i artikkel 16 nr. 3 for å

begrense tilgangen til informasjon framstilt gjennom GMES-tjenester og data innsamlet gjennom GMES-infrastrukturen.

2. Kommisjonen skal sørge for den overordnede samordningen av GMES-komponentenes og GMES-tjenestenes sikkerhet, idet det tas hensyn til behovet for tilsyn med og integrering av sikkerhetskravene for alle dets elementer, uten at det berører nasjonale regler og framgangsmåter for rominfrastruktur og infrastruktur på stedet under nasjonal kontroll. Kommisjonen skal særlig vedta tiltak etter framgangsmåten med forskriftskomiteé i artikkel 16 nr. 3 med tekniske krav for å sikre kontrollen med og integriteten til systemet innenfor romkomponentprogrammet i GMES og kontrollere tilgangen til og håndteringen av teknologi som skal ivareta sikkerheten til romkomponentprogrammet i GMES.

*Artikkel 14***Overvåking og vurdering**

1. Kommisjonen skal overvåke og vurdere gjennomføringen av driftstiltakene omhandlet i artikkel 3 nr. 1.

2. Kommisjonen skal framlegge for Europaparlamentet, Rådet, Den europeiske økonomiske og sosiale komité og Regionkomiteen en foreløpig vurderingsrapport innen 31. desember 2012 og etterfølgende vurderingsrapport innen 31. desember 2015.

*Artikkel 15***Gjennomføringstiltak**

1. Kommisjonen skal vedta det årlige arbeidsprogrammet i henhold til artikkel 110 i finansreglementet og artikkel 90 og 166 i kommisjonsforordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 av 23. desember 2002 om fastsettelse av nærmere regler for gjennomføring av rådsforordning (EF) nr. 1605/2002 om finansreglementet som får anvendelse på De europeiske fellesskaps alminnelige budsjett⁽¹⁵⁾, etter framgangsmåten med forvaltningskomité i artikkel 16 nr. 4 i denne forordning.

2. Bevilgningene til GMES-programmet kan også dekke utgifter til forberedelses-, overvåkings-, kontroll- og revisjonsvirksomhet som kreves umiddelbart for forvaltning av GMES-programmet og for at programmets mål skal nås, særlig undersøkelser, møter, informasjonstiltak og publikasjoner samt alle andre utgifter til teknisk og administrativ bistand som Kommisjonen har i forbindelse med forvaltningen av GMES-programmet.

⁽¹⁵⁾ EUT L 357 av 31.12.2002, s. 1.

*Artikkel 16***GMES-komiteen**

1. Kommisjonen skal bistås av en komité («GMES-komiteen»).
2. GMES-komiteen kan møtes i særskilte enheter for å behandle konkrete spørsmål, særlig i forbindelse med sikkerhet («Sikkerhetsorganet»).
3. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være to måneder.

4. Når det vises til dette nummer, får artikkel 4 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 4 nr. 3 i beslutning 1999/468/EF skal være to måneder.

5. Når det vises til dette nummer, får artikkel 3 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

*Artikkel 17***Brukerforum**

1. Det opprettes et særskilt organ, brukerforumet. Det skal bistå Kommisjonen med råd om fastsettelse og godkjenning av brukerkrav og om samordningen av GMES-programmet med dets brukere i den offentlige sektor.
2. Brukerforumet skal ledes av Kommisjonen. Det skal bestå av GMES-brukere fra den offentlige sektor, som utpekes av medlemsstatene.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg, 22. september 2010.

For Europaparlamentet

J. BUZEK

President

For Rådet

O. CHASTEL

Formann

3. Kommisjonen skal ivareta brukerforumets sekretariat.
4. Brukerforumet fastsetter sin forretningsorden.
5. GMES-komiteen skal holdes fullt underrettet om de rådene som brukerforumet gir om gjennomføringen av GMES-programmet.

*Artikkel 18***Vern av Unionens økonomiske interesser**

1. Ved gjennomføring av tiltak som finansieres i henhold til denne forordning, skal Kommisjonen sikre vern av Unionens økonomiske interesser gjennom forebyggende tiltak mot bedrageri, korrupsjon og annen ulovlig virksomhet, gjennom effektiv kontroll og inndrivelse av beløp som er urettmessig utbetalt, og dersom det oppdages uregelmessigheter, gjennom sanksjoner som er virkningsfulle, står i forhold til overtredelsen og virker avskrekkende, i samsvar med forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95, forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 og forordning (EF) nr. 1073/1999.

2. Når det gjelder unionstiltak som finansieres i henhold til denne forordning, menes med «uregelmessighet» nevnt i artikkel 1 nr. 2 i forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 enhver overtredelse av en bestemmelse i unionsretten eller ethvert brudd på en avtaleforpliktelse som følge av en markedsdeltakers handling eller unnløstelse, som skader eller vil kunne skade Den europeiske unions alminnelige budsjett som følge av en urettmessig utgiftspost.

3. Avtaler som følger av denne forordning, herunder avtaler som inngås med tredjestater og internasjonale organisasjoner, skal inneholde bestemmelser om tilsyn og finansiell kontroll som skal gjennomføres av Kommisjonen eller en representant som har fått fullmakt fra Kommisjonen, og om revisjon som utføres av Revisjonsretten, om nødvendig på stedet.

*Artikkel 19***Ikrafttredelse**

Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

VEDLEGG

MÅL FOR GMES' FØRSTE DRIFTSFASE (2011–2013)

De driftstiltakene som er omhandlet i artikkel 3 nr. 1, skal bidra til å nå følgende mål:

1. Beredskapstjenester som bygger på eksisterende virksomhet i Europa, skal sikre at jordobservasjonsdata og avledede produkter gjøres tilgjengelig for aktører innenfor beredskap på internasjonalt, europeisk, nasjonalt og regionalt plan i forbindelse med forskjellige typer katastrofer, herunder meteorologiske farer (bl.a. stormer, branner og oversvømmelser), geofysiske farer (bl.a. jordskjelv, tsunamier, vulkanutbrudd og jordskred), katastrofer som er forårsaket av mennesker forsettlig eller utilsiktet samt humanitære katastrofer. Ettersom klimaendringene kan føre til et økt antall katastrofer, vil GMES-beredskap være avgjørende for å støtte tiltak for tilpasning til klimaendringene på dette området som en del av forebyggende virksomhet, beredskap, katastrofeinnsats og gjenoppbyggingstiltak i Europa.
2. Landovervåkingstjenester skal sikre at jordobservasjonsdata og avledede produkter gjøres tilgjengelig for europeiske, nasjonale, regionale og internasjonale myndigheter med ansvar for miljøovervåking både på verdensplan og på lokalt plan av biologisk mangfold, jord, vann, skog og nasjonale ressurser samt den generelle gjennomføringen av miljøpolitikk, innsamling av geografisk informasjon, landbruk, energi, byplanlegging, infrastruktur og transport. Landovervåkingstjenestene skal omfatte overvåking av klimaendringsvariabler.
3. Overvåking av havmiljøet skal gi informasjon om den fysiske tilstanden til havet og økosystemene i havet både i verdenshav og i regionale europeiske områder. GMES' havovervåkingstjenester omfatter anvendelsesområder som sjøsikkerhet, havmiljøet og kystdistrikter, ressurser i havet samt sesongbestemte værvarsler og klimaovervåking.
4. Tjenester for overvåking av miljøet i atmosfæren skal sikre overvåking av luftkvaliteten på europeisk plan og av atmosfærens kjemiske sammensetning på verdensplan. Disse tjenestene skal særlig gi informasjon om luftkvalitetsovervåkingssystemer på lokalt og nasjonalt plan og bør bidra til overvåking av klimavariabler knyttet til atmosfærens kjemi.
5. Sikkerhetstjenestene skal gi nyttig informasjon til støtte for arbeidet med de utfordringene Europa står overfor på sikkerhetsområdet, særlig grensekontroll, havovervåking og støtte til Unionens opptreden utad.
6. Overvåking av klimaendringene skal gi mulighet for tilpasning til og begrenning av følgene av dem. Den bør særlig bidra til å gjøre tilgjengelig vesentlige klimavariabler, klimaanalyser og -beregninger i et omfang som er nødvendig for tilpasning og begrenning og for levering av relevante tjenester.
7. Støtte til brukernes anvendelse av tjenestene skal omfatte innføring av tekniske grensesnitt som er tilpasset særskilte brukermiljøer, opplæring, kommunikasjon og utvikling av tjenester i senere ledd.
8. Datatilgang skal sikre at jordobservasjonsdata fra en rekke ulike europeiske tjenester og andre typer observasjonsinfrastruktur samles inn og gjøres tilgjengelig med sikte på å nå målene for GMES.
9. Komponentene på stedet skal sikre samordning av datainnsamling på stedet og datatilgang på stedet for GMES-tjenester.
10. GMES' første driftsfase skal sikre driften og utviklingen av romkomponenten i GMES, som består av rombasert infrastruktur for jordobservasjon og har som oppgave å observere jordens ulike delsystemer (herunder land, atmosfære og hav). GMES' første driftsfase skal bygge videre på eksisterende og planlagt europeisk rominfrastruktur og rominfrastruktur utviklet innenfor romkomponentprogrammet i GMES.